

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Τηλέφωνο: 2132161324-1325-1349

Ταχ. Διεύθυνση: Αριστοτέλους 19

Ταχ. Κώδικας: 101 87

Email: ddy@moh.gov.gr

Αθήνα, 22 /12/2023
Αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.68438

ΠΡΟΣ:
ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «Υπενθύμιση Εγκυκλίου Οδηγιών για την Εποχική Γρίπη 2023-2024 και τον Αντιγριπικό Εμβολιασμό»

Σχετικά:

1. Οι διατάξεις του άρθρου 8, του ν. 5063/2023 (Α΄184) «Εθνικό Δίκτυο Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας για την αντιμετώπιση ασθενών με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ) και άλλες επείγουσες διατάξεις.».
 2. Το ΠΔ 121/2017 (Α΄ 148), «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως ισχύει έως σήμερα.
 3. Η υπ΄ αριθ. πρωτ.Υ14/9-7-2023 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (Β΄4435).
 4. Η υπ΄ αριθ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.114971/11-2-2014 (Β΄388) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για την πρόληψη και τον έλεγχο των λοιμώξεων που συνδέονται με τη νοσηλεία των ασθενών στους Χώρους Παροχής Υγείας».
 5. Η υπ΄ αριθ. πρωτ. οικ. 6677/23-10-2020 (Β΄4792) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Σύσταση Εθνικού Μητρώου Εμβολιασμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4600/2019 (Α΄ 43)».
 6. Η υπ΄ αριθ. ΓΠ. οικ.30268/30-5-2022 Υπουργική Απόφαση (Β΄ 2673) με θέμα: «Εξαιρέσεις και έναρξη ισχύος παρ.1, άρ.38, Ν.4865/21-συνταγογράφηση φαρμάκων, κλπ. ανασφάλιστων & ευάλωτων)».
 7. Η υπ΄ αριθ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.7601/7-2-2023 Εγκύκλιος με θέμα «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων 2023» (ΑΔΑ:6ΒΖ2465ΦΥΟ-ΜΛΨ).
 8. Η υπ΄ αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.7610/7-2-2023 Εγκύκλιος με θέμα «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων 2023» (ΑΔΑ: 6Γ0465ΦΥΟ-Φ9Τ).
 9. Η υπ΄ αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.50214/28-9-2023 Εγκύκλιος με θέμα «Οδηγίες για την Εποχική Γρίπη 2023-2024 – Αντιγριπικός Εμβολιασμός» (ΑΔΑ: ΨΖΖ24465ΦΥΟ-ΦΙ2).
 10. Οι σχετικές αναφορές επιδημιολογικής επιτήρησης του ΕΟΔΥ για το τρέχον διάστημα.
 11. Οι σχετικές οδηγίες του Γραφείου Αναπληρώτριας Υπουργού και της Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας.
 12. Η ανάγκη ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του πληθυσμού και κυρίως των ευάλωτων ομάδων όπως ηλικιωμένοι, μικρά παιδιά και άτομα που πάσχουν από ορισμένα χρόνια νοσήματα.
- Σε συνέχεια των ως άνω (11-12) σχετικών και δεδομένης της δραστηριότητας της εποχικής γρίπης που

αναμένεται ν' αυξηθεί κατά το προσεχές διάστημα λόγω της χειμερινής περιόδου που διανύουμε και ενόψει της εορταστικής περιόδου και συνεπεία του έντονου συγχρωτισμού που επιτείνει την εμφάνιση ιώσεων του αναπνευστικού, **υπενθυμίζουμε την ανάγκη ευασθητοποίησης του κοινού και ιδιαίτερα των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες ως προς τον έγκαιρο εμβολιασμό,** σύμφωνα με τις συστάσεις και τα αναφερόμενα στην ως άνω (9) σχετική Εγκύκλιο.

Υπενθυμίζεται ότι ο **αποτελεσματικότερος τρόπος πρόληψης είναι ο εμβολιασμός με το αντιγριπικό εμβόλιο**, το οποίο, όταν χορηγηθεί **σωστά και έγκαιρα**, προφυλάσσει από τη μετάδοση του ιού της γρίπης, συμβάλλει στην **προστασία από τις σοβαρές επιπλοκές της γρίπης** καθώς και κατά επέκταση στη μείωση απουσιών από την εργασία, το σχολείο και κάθε άλλη κοινωνική εκδήλωση. Όπως κάθε χρόνο και επειδή ο ιός της γρίπης μεταλλάσσεται σε διαφορετικούς υπο-ορότυπους, έτσι και για την περίοδο 2023-2024 η σύνθεση του αντιγριπικού εμβολίου περιέχει τα εγκεκριμένα στελέχη του ιού, σύμφωνα με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), ενώ επισημαίνεται ότι, μέσω των συστημάτων φαρμακοεπαγρύπνησης που λειτουργούν διεθνώς δεν έχουν καταγραφεί σοβαρές συστηματικές παρενέργειες του αντιγριπικού εμβολίου.

Το αντιγριπικό εμβόλιο **χορηγείται βάσει των οδηγιών του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών** και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις **του άρθρου 8, του ν. 5063/2023 (Α'184)** «Εθνικό Δίκτυο Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας για την αντιμετώπιση ασθενών με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ) και άλλες επείγουσες διατάξεις», όπου ρητά προβλέπεται:

«Άρθρο 8

Εμβολιασμός κατά της γρίπης του ενήλικου πληθυσμού κατά την περίοδο 2023-2024

1. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών Ενηλίκων κατά της γρίπης, κατά την περίοδο 2023-2024, το συμβατικό τετραδύναμο αδρανοποιημένο εμβόλιο κατά της γρίπης (κατηγορίας QIVe και QIVc) αποζημιώνεται εξ ολοκλήρου από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία, χωρίς την ανάγκη προσκόμισης ιατρικής συνταγής.

2. Ο αντιγριπικός εμβολιασμός διενεργείται από ιατρούς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως ειδικότητας, καθώς και από φαρμακοποιούς.

3. Οι διενεργούντες τον εμβολιασμό της παρ. 1 καταχωρίζουν, με ευθύνη τους, στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών τη διενέργεια του εμβολιασμού και τα στοιχεία των εμβολιασμένων.»

Δεδομένου ότι κατά την προσεχή περίοδο γρίπης 2023-2024 αναμένεται **ο ιός της γρίπης να κυκλοφορήσει παράλληλα με τον ιό SARS-CoV-2**, που προκαλεί τη νόσο COVID-19, **τονίζεται ότι η ανάγκη για πλήρη εφαρμογή του αντιγριπικού εμβολιασμού κατά την προσεχή περίοδο με προτεραιότητα τον εμβολιασμό ατόμων που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου, παράλληλα με τον εμβολιασμό για τη νόσο COVID-19, σύμφωνα πάντοτε και με τις συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμού, όπως αυτές είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο και μπορούν να αναζητηθούν στη διαδρομή:**

https://emvolio.gov.gr/sites/default/files/attachments/neo_monodynamo_epikairopoiimeno_emvolio_kata_tis_covid-19.pdf

Στόχος του εμβολιασμού είναι η μείωση των πιθανοτήτων ταυτόχρονης προσβολής και με τους δύο ιούς, που μπορεί να επιβαρύνει την κατάσταση των ασθενών, καθώς και η μείωση του φόρτου των υπηρεσιών υγείας και ειδικότερα των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν καλύτερα σε μια ενδεχόμενη αυξημένη ζήτηση.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 5063 υπενθυμίζεται η **υποχρέωση των επαγγελματιών υγείας να καταχωρούν κάθε εμβολιασμό που διενεργούν στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.**

Ειδικότερα, στο άρθρο 4 παρ. 1 της υπ' αρ. οικ. 6677/23-10-2020 ΥΑ του Υπουργού Υγείας «Σύσταση Εθνικού Μητρώου Εμβολιασμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4600/2019 (Α' 43)» του Υπουργού Υγείας ορίζεται ότι: «1. Κάθε ασθενής, στον οποίο συνταγογραφείται εμβόλιο, εντάσσεται υποχρεωτικά από το θεράποντα ιατρό του, ο οποίος συνταγογραφεί το εμβόλιο αυτό, στο σύστημα αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Εμβολιασμών, για τους σκοπούς του άρθρου 1 της παρούσας». Αντίστοιχα ισχύουν με βάση το ίδιο άρθρο και για τους θεράποντες ιατρούς που διενεργούν το εμβόλιο το οποίο έχει συνταγογραφηθεί από άλλο ιατρό, καθώς και για τους φαρμακοποιούς που διενεργούν το εμβόλιο.

Τέλος, **τονίζεται η σημασία εμβολιασμού του προσωπικού υπηρεσιών υγείας**, καθώς βρίσκεται σε αυξημένο κίνδυνο να προσβληθεί από λοιμώξεις κατά την εργασία και να τις μεταδώσει στους συναδέλφους, τους ασθενείς και την οικογένειά του. Όπως ρητά αναφέρεται στην ως άνω (9) σχετική «η ανοσοποίηση έναντι της γρίπης του προσωπικού υπηρεσιών υγείας προστατεύει όχι μόνο τους εμβολιασμένους, αλλά λειτουργεί και ως φραγμός κατά της μετάδοσης της γρίπης και μάλιστα σε άτομα με αντένδειξη εμβολιασμού (π.χ. βρέφη κάτω των 6 μηνών, αλλεργικά άτομα κ.α.) ή με χαμηλή ανοσιακή απόκριση και συμβάλλει στην απρόσκοπτη διατήρηση της παροχής υγειονομικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια της κορύφωσης της εποχικής γρίπης. Ιδιαίτερα **το προσωπικό των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων και των Μονάδων Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών, των Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας, καθώς και το προσωπικό των Μονάδων Ειδικών Λοιμώξεων, των ειδικών Μονάδων Ανοσοκατασταλαμένων, των Μονάδων Μεταμοσχεύσεων, των Αιματολογικών και Ογκολογικών Κλινικών και των Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) θεωρείται επιβεβλημένο να είναι στο σύνολό του εμβολιασμένο.**

...Σύμφωνα με την (σχετ. 5) Υπουργική Απόφαση, το ετήσιο ποσοστό εμβολιαστικής κάλυψης του προσωπικού υπηρεσιών υγείας σε κάθε νοσοκομείο (δημόσιο, ιδιωτικό ή στρατιωτικό), κέντρο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και τοπική μονάδα υγείας είναι ένας από τους δείκτες επιτήρησης συμμόρφωσης του προσωπικού υπηρεσιών υγείας στην εφαρμογή των μέτρων ελέγχου διασποράς μικροβίων, με τους οποίους γίνεται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των Διοικήσεων των μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας.

Η Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων κάθε Νοσοκομείου ή άλλου φορέα υγείας που συμπεριλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της (σχετ. 5) Υπουργικής Απόφασης οφείλει:

1. Να προάγει και να διευκολύνει τον απρόσκοπτο αντιγριπικό εμβολιασμό του ιατρονοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού.
2. Να αποστέλλει στον ΕΟΔΥ στοιχεία εμβολιαστικής κάλυψης για την εποχική γρίπη των εργαζομένων του φορέα της, συνολικά και ανά τμήμα υψηλού κινδύνου (όπως παραπάνω).».

Στο πλαίσιο των ανωτέρω:

- Ο ΕΟΦ καλείται να μεριμνήσει για την επάρκεια του εμβολίου στην ελληνική αγορά καθ' όλη την περίοδο μετάδοσης του ιού της γρίπης.
- Οι Διοικητές των Υ.Πε., οι Γενικοί Διευθυντές Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών, οι Διευθυντές Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και οι Δήμαρχοι των Καλλικρατικών Δήμων της χώρας καλούνται να συμμετέχουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ στην οργάνωση από κοινού δράσεων ενημέρωσης του κοινού και ειδικών πληθυσμών τόσο για τη γρίπη, όσο και για τη σπουδαιότητα του αντιγριπικού εμβολιασμού μέσω της διανομής έντυπου υλικού, ομιλιών, κοινωνικών μηνυμάτων στα Μ.Μ.Ε. κ.λ.π.
- Το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Υγείας καλείται όπως εκδώσει Δελτίο Τύπου προκειμένου να ενημερώσει σχετικά όλα τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα.

Ο ΕΟΔΥ και πιο συγκεκριμένα η Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της επιτηρεί την εποχική γρίπη, τη COVID-19 και τις λοιπές σοβαρές νόσους του αναπνευστικού μέσω του:

1. *Συστήματος παρατηρητών νοσηρότητας πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (Sentinel).*
2. *Συστήματος υποχρεωτικής δήλωσης για την εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη (δηλώνεται με το δελτίο δήλωσης γρίπης (ΥΔ 7), το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ).*
3. *Συστήματος επιτήρησης σοβαρών κρουσμάτων εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης που χρήζουν νοσηλείας σε Μ.Ε.Θ. ή διασωληνωμένων ασθενών εκτός Μ.Ε.Θ.*

Κατά τα λοιπά ισχύει η ως άνω (9) σχετική.

Στα άτομα που ανήκουν στις ομάδες αυξημένου κινδύνου συνιστάται να προσέρχονται έγκαιρα στις μονάδες υγείας με την έναρξη συμπτωμάτων για ιατρική διάγνωση και θεραπεία.

Η παρούσα εγκύκλιος αναρτάται για ενημέρωση των φορέων και των πολιτών στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας (www.moh.gov.gr) στον άξονα «Υγεία» και υπό την ενότητα «Δημόσια Υγεία» - «Εμβολιασμοί».

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1. Υπουργείο Εσωτερικών**
Γενική Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ
Σταδίου 27, Τ.Κ. 101 83 Αθήνα
- 2. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**
Τμήμα Αγωγής Υγείας
Ανδρέα Παπανδρέου 37, Τ.Κ.151 80 – Μαρούσι
- 3. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων**
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς αρμοδιότητάς σας)
Σταδίου 29, Τ.Κ.105 59 – Αθήνα
- 4. Όλες τις Υ.Π.Ε. της χώρας**
Υπόψη Διοικητών
(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και όλοι οι φορείς ευθύνης σας)
- 5. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας Δ/νση Υγειονομικού**
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες) Λεωφόρος Μεσογείων
227-231, Τ.Κ. 154 51- Χολαργός, Αθήνα
- 6. Όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας**
Γενικές Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους) Υπόψη
Προϊστάμενων Γενικών Δ/ντών
- 7. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας**
Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Δ/νσεων
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιωτικές κλινικές της περιοχής ευθύνης σας)
- 8. Ε.Ο.Φ.**
Υπόψη Προέδρου
Λεωφόρος Μεσογείων 284 ,Τ.Κ. 155 62 – Χαλάνδρι
- 9. Κεντρική Υπηρεσία ΕΟΠΥΥ**
Υπόψη Προέδρου
Αποστόλου Παύλου 12, Μαρούσι
- 10. Δ/νση Υγειονομικού Ελληνικής Αστυνομίας**
Πειραιώς 153, Τ.Κ. 118 54 – Αθήνα
- 11. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος**
Πλουτάρχου 3, Τ.Κ. 10675 – Αθήνα
(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)
- 12. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών/ Επισκεπτριών Υγείας**

3ης Σεπτεμβρίου 19, Τ.Κ. 10432 - Αθήνα

13. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)
Πειραιώς 134, 118 54 – Αθήνα

14. Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Θεμιστοκλέους 38, Τ.Κ.106 78 – Αθήνα

15. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.11523 - Αθήνα

16. Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Μπακοπούλου 15, Τ.Κ. 154 51- Ν. Ψυχικό, Αττική

17. Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης –Β΄ Εργαστήριο

Μικροβιολογίας Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Γρίπης Β.
Ελλάδος
Πανεπιστημιούπολη -Τ.Κ. 54 124

18. Ε.Ι. Παστέρ - Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Γρίπης Ν. Ελλάδος

Βασιλίσσης Σοφίας 127, Τ.Κ. 115 21 – Αθήνα

19. ΕΣΡ

Υπόψη Προέδρου
Αμερικής 5 & Πανεπιστημίου, Τ.Κ. 10564-Αθήνα

20. ΚΕΔΕ

Γ. Γενναδίου 8, Τ.Κ. 10678 – Αθήνα
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι Δήμοι της χώρας)

21. Ε.Κ.Α.Β.

Υπόψη Προέδρου
Τέρμα Οδού Υγείας, Τ.Κ. 115 27- Αθήνα

22. ΕΟΔΥ

Υπόψη Προέδρου
Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 - Μαρούσι

23. Η.ΔΙ.Κ.Α

Λυκούργου 10, Τ.Κ. 105 51-Αθήνα

24. Πα.Δ.Α.-Σχολή Δημόσιας Υγείας

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 196, Τ. Κ. 11521- Αθήνα

25. Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών

Καθηγήτρια Θεοδωρίδου Μαρία

(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.Γραφείο Υπουργού
- 2.Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
- 3.Γραφεία Υφυπουργών
- 4.Γραφεία κ.κ. Γενικών Γραμματέων
- 5.Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
6. Όλες τις Δ/νσεις & τα Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου Υγείας

